

בס"ד
תכנית ללימוד
מושגים

תשפ"א - 14

הרמב"ם

אין לי מושג!

ספרי הרמב"ם

- הספר המקיף והגדול של הרמב"ם נקרא על ידו "משנה תורה", אבל ידוע היום פשוט כספר ה"רמב"ם". זהו ספר הלכה המקיף את כל הלכות התורה. יש בספר 1,000 פרקים ב- 14 חלקים, ערוכים בסדר מופתי ודיוק מופתי.
- פירוש המשנה – הרמב"ם כתב גם פירוש על כל המשנה.
- הרמב"ם כתב גם ספר "מורה הנבוכים" על האמונה.
- הוא כתב גם ספרים בענייני רפואה ואגרות לאנשים וקהילות שונות.

כ' טבת, הוא יום הזיכרון של רבנו משה בן מימון, הרמב"ם. עברו יותר מ- 800 שנה מאז פטירתו, ולמרות זאת היום עוסקים בספריו אולי יותר מאשר בכל תקופה אחרת!

מי היה הרמב"ם?

- רמב"ם - רבי משה בן מימון - היה מגדולי הפוסקים בכל הדורות, איש מדע, חוקר, רופא ומנהיג. רמב"ם נולד לפני קרוב ל 900 שנה בעיר קורדובה שבספרד, שבה שימש אביו, רבי מימון, כדיין. הרמב"ם שייך לתקופת "הראשונים", כמו רש"י, רמב"ן (רבי משה בן נחמן) ועוד חכמים שלנו.
- בעקבות פלישה של מוסלמים קנאים לספרד, משפחת מימון נדדה במשך 10 שנים בדרום ספרד ובצפון אפריקה, עד שהתיישבה כמה שנים בעיר פס שבמרוקו, ואחר כך עבר רמב"ם למצרים, עד פטירתו.
- הרמב"ם עבד במסחר ואחר כך עבד כרופא ואף התמנה לרופא הפרטי של הסולטאן. למרות עיסוקיו הרבים הוא מצא זמן לכתוב ספרי הלכה וספרים אחרים וגם להנהיג את בני ישראל. ראו את מה שכתב על סדר יומו באגרת שכתב. ⇐
- רמב"ם זכה להכרה מצד כל קהילות ישראל כמנהיג וכסמכות רוחנית. רבים ראו בו את המנהיג הגדול ביותר שקם לישראל מאז משה רבנו, וקבעו: "ממשה [רבנו] עד משה [בן-מימון] לא קם כמשה [בן-מימון]". רמב"ם נחשב לדמות נערצת גם בקרב יהודים וגם בקרב לא-יהודים בעולם המערבי. ברחבי העולם יש מוסדות כמו בתי חולים ובתי ספר על שמו.

רבי משה בן מימון מספר על עצמו

...אני שוכן במצרים והמלך שוכן באַלְקַאִירָה (קהיר) ...
והיתה לי חובה לראות את המלך בכל יום בתחילת היום.
אמנם כשימצאהו חולשה או יחלה אחד מבניו או אחת
מבנותיו (נשים) אצטרק להתעכב בבית המלך רוב היום ...
וכשא יהיה שם שוט צורק מיוחד אשוב למצרים אחר חצי
היום ... ואני רצה אבל כבר מחכים לי הרבה בני אדם טובים
ויהודים ... ארד מצל ההגמה וארחץ ידי ואצא אליהם לבקש
מהם להמתין קצת כדי שאטעם משהו קטן ... ואצא לרפא
אותם ולכתוב להם פתקות ונוסחאות רפואות (מרשמים)
צביר החוליים שלהם, לא יפסיקו אנשים להיכנס ולצאת עד
הליילה ... ולכן לא יוכל אחד מישראל למצוא זמן לדבר
איתי בשקט ולתת יום השבת. אז יבואו כל הקהל או רובם
אחר התפילה אדריק את הצבור מה שיצאה כל ימי
השבוע. וקראו קריאה חלושה עד שצהרים ויכלו לדרכם
וישובו קצתם ויקראו שנית אחר תפילת המנחה עד צאת
תפילת מצרים.

על פי תולדות גדולי ישראל, די"ר מרדכי מרגליות, בשינויים לצורך הבנת העניין